

ning, vilde føre til Noget, det er det, som jeg har betvivlet. Jeg antager, at den eneste Rigsretssag, som vi have haft, ikke i moralisk Henseende har fornyttet de Mænd, som da havde disponeret over Statens Penge uden Bevilling. Det er vistnok en Erfaringsætning, at ligesaa sikkert som det virker, naar en saadan Sag ender efter Anklagerens Døds og i Overensstemmelse med hans Anskuelse, ligesaa uheldigt er det, naar den faaer et Udfald, hvorved de Anklagede frifindes. Endnu skal jeg kun bemærke, at en af de Ministre, som var sat under Anklage ved den eneste Rigsretssag, som vi have haft, netop er den selvsamme Minister, som senere har udgivet de her omtalte 16,000 Rdl. og de 10,000 Rdl. og de 11,500 Rdl., hvorfor der er bygget en Trainconstabelstald o. s. v. Jeg troer, at om dette Exempel end ikke er fuldkommen overbevisende i alle Retninger, saa vil det dog være bevisende med Hensyn til Spørgsmaalet om den store Rytte, som det har at tage Beslutning om Anklage, naar man dog ikke kan bringe det videre end dertil, at Sagen tabes for Anklageren.

Andrø: Det var en fuldstændig Misforstaaelse af den ærede Ordfører, naar han troede i mine Ytringer at see en mere eller mindre skjult Opfordring til at ville gjøre Ansvar gjældende ved en Rigsretsanklage. Nei, dertil sigtede jeg slet ikke. Jeg sagde, at selv hvor der ikke var Tanke om at ville gjøre Ansvar gjældende, var den moraliske Virkning af, at et misligt Forhold blev tilstrækkeligt oplyst, af overmaade stor Betydning. Dette er maaskee det Væsentligste af, hvad der overhovedet skal opnaaes ved Rigsdagens Eftergaaen af Regnskaberne, thi det vil dog vel være noget ganske Exempellost eller i alt Fald noget overordentlig Sjældent, at der skulde forekomme den Art af Forhold, hvor der med Fornuft eller med Føie vilde være Tale om at anlægge en Rigsretssag. Den Rigsretssag, hvortil det ærede Medlem hentydede, omfattede iøvrigt ulykkeligheds ikke een og ikke to, men mange Ministre. — En anden Ytring af mig før er heller ikke bleven ganske rigtigt forstaaet. Jeg maa formene, at det er aldeles klart og fuldkommen i sin Orden, at Thinget, naar det

ved et eller andet særligt Punkt finder, at der er bestemt Anledning til Misbilligelse, da bør erklære, at den vedkommende Post ikke kan passere. Det er jo nemlig ikke muligt, at der kan bygges noget som helst Ansvar eller gjøres nogen som helst Anklage gjældende, naar der blot bliver udtalt Misbilligelse i mere eller mindre stærke Udtryk, enten den nu kommer til at lyde paa: „faaer at passere“ eller „faaer til Nød at passere“ eller „kan ikke billiges“ o. s. v. Disse mange Beslutninger ender jo nemlig alle med den almindelige Beslutning, at Rigsdagen for sit Vedkommende, forsaavidt ikke en eller anden Post udtrykkelig er undtagen — hvilket den vil være, enten naar den bliver henvisst til et paafølgende Regnskab, eller naar der vedtages den Bemærkning, at den ikke kan passere — vil frasælbe ethvert Krav paa at gjøre Ansvar gjældende med Hensyn til det omhandlede Statsregnskab. Det er altsaa klart, at, om man end misbilliger noksaameget, saa er dog Anklagefravet borte, naar den endelige Beslutning er tagen af begge Thing. Naar der derimod staaer: „kan ikke passere“, saa er det forbeholdt, at en Anklage kan finde Sted. Det er ganske sikkert, at det maatte anses for at være mildest talt overmaade ucorrect, hvis man vilde forestille sig, at en Rigsret vilde dømmes om en Regnskabspost, der endnu ikke havde faaet sin endelige Berigtigelse, det vil sige, som ikke af de competente Autoriteter havde været underkastet den forfatningsmæssige Behandling og Afgjørelse. Saalænge der ikke er en Regnskabspost foreliggende noget Saadant som, at den „ikke kan passere“, vil det være en vanstelig Sag at faae en Dom med Hensyn til den.

Formanden: Der vil, i Henhold til hvad jeg tidligere hittede, ikke blive stemt over andre Indstillingspunkter end dem, der svare til Betænkningens Nr. 10 og Nr. 15, samt Slutningsindstillingen.

Da ikke Flere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning.

Udvalgets Indstillinger, svarende til Nr. 1—9 i Betænkningen (see Tillæg B. Sp. 615—18), betragtedes som vedtagne uden Afstemning.